

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS
PL 21, 62101 LAPUA
Puh. (06) 433 5700
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

ARMOSSA **AVARASSA**
HERÄTTÄJÄJUHLAT
NIVALASSA 5.-7.7.2019

Sunnuntai 7.7.2019
Päätösseurat klo 13.30
Iina Matikainen

Mökkirannan avaruus tuntuu aina yhtä huumaavalta. Vuodenaikojen vaihtelut, alati muuttuvat maiseman värit ja tunne luonnon syleilyssä olostu rauhoittavat ja energisoivat, saavat hiljentymään ja ylistämään. Yhden lukuisista mieleeni piirtyneistä mökkimaisemista on ikuistanut kameraansa ja sitä kautta olohuoneemme seinälle kulttuurin sekatyöntekijäksi itseänsä tituleeraava Pasi Mälkiä.

Taide toimii minulle vahvana saarnaajana. Erityisesti modernin taiteen teokset avaavat usein puhuttelevia ikkunoita kristinuskoon. Ne hätkähdyttävät, vaihtavat totuttua näkökulmaa tai tuovat esille absurdiutta oivaltavalla tavalla. Mälkiän teoksessa taivaankansi on käännetty veden paikalle vieden ajatukseni Raamatun alkulehtien luomisen päivään, kun Jumala järjesteli kaaosta kosmokseksi, erotti taivaan ja maan toisistaan ja siirteli vedet paikoilleen.

Jumala sanoi: »Tulkoon kaartuva kansi vesien väliin, erottamaan vedet toisistaan.» Jumala teki kannen ja erotti toiset vedet sen alapuolelle ja toiset sen yläpuolelle. Niin tapahtui, ja Jumala nimitti kannen taivaaksi. (Gen. 1:6-8)

Jos haluat kurkistaa sanoin kuvaamiini teoksiin, käy katsomassa puheen kuvakavalkadia ja linkkejä kuviin julkisesta Facebook-postauksestani.

Kun luomakunnan eheys järkkyy ihmisen toiminnan seurauksena, meitä ahnetta ja itsekeskeistä ihmiskuntaa on syytä havahduttaa ainakin tieteen, kestävän kehityksen ohjelmien, väkevien saarnojen ja arjen valintoja koskevien vinkkien avulla sekä tietenkin taiteen keinoin. Mona Hatoumin Kiasmassa pari vuotta takaperin [näytteillä olleista töistä](#) elävästi jäi mieleen maapallo, jossa maanosien rajat ovat kuin tulella. Teoksellaan Hot Spot taiteilija viittaa ihmisryhmien ja kansojen välisiin konflikteihin. Pitkälle ei tarvitse Raamatusta luomisen teksteistä mennä, kun synty valtaa alaa, itsekkyyden ja itsepetos astuvat kuvioihin. Aletaan piirtää rajoja ja luoda intressiristiriitoja. Toisaalta teoksen maapallo kaikinensa on yhtä konfliktia. Monikaan konflikti ei tunne valtioiden välisiä rajoja, ilmaston lämpiämisestä ja sen aiheuttamista katastrofeista puhumattakaan. Meille luotu kaikki hyvä huokaa ja vaikeroi synnytyksuskissaan.

Ihmisyhteön liittyvät teokset puhuvat minulle voimakasta kieltä; ihminen kun on aika kompleksinen laji. Ihmisyhteön olemuksellisesti kuuluvia häpeää ja syyllisyyttä kuvaavat siskoni Tiia Matikaisen [Arvottomat-sarjan teokset](#). Niitä vasten voi peilata vaikkapa oman aikamme vaatimuksia, menestystä ja ulkoista kauneutta, joita tulisi esitellä somessa kaikelle kansalle. Sortuma-nimisen

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS
PL 21, 62101 LAPUA
Puh. (06) 433 5700
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

ARMOSSA AVARASSA
HERÄTTÄJÄJUHLAT
NIVALASSA 5.–7.7.2019

teoksen kohde on muurannut kasvonsa peittoon, mutta jopa tiiliverhous on vaarassa romahtaa. Usein pelkäämme kunniamme ja ylpeytemme menettämistä, mutta mitä meistä tulee, jos menetämme moraalimme ja suhteellisuudentajumme? Oman elämän raunioilla ihmismieli horjuu, ja toisaalta maailman lukuisilla konfliktialueilla elämän edellytykset voivat romahtaa hyvinkin konkreettisesti. Elämä erilaisine vaikeuksineen saarnaa meille lakia ihan riittävästi. Voisimmeko kaiken keskellä olla armollisempia itseämme ja toisiamme kohtaan. ”Ole minulle armollinen, Herra, minä olen nääntynyt. Paranna minut, Herra...” (Ps 6:3) Arvottomat-sarjan teoksia vasten Jeesuksen tapa kohdata marginaaliin jääneitä ihmisiä puhuttelee entistä syvemmin; kuinka hän nostaa, kantaa, poistaa häpeän ja syyllisyyden leiman. Armahtaa ja siunaa.

Sukupuolisuus on tärkeä osa ihmisyyttä, kulttuurissa ja kirkossamme kestokiistanaihekin. [Kuvataiteilija Pauliina Turakka-Purhonen](#) veistää ihmishahmoja kankaasta ja langasta tehden niistä oikeankokoisia ja pisto pistolta yksityiskohtaisia teoksia. Turakka-Purhonen ammentaa vaikutteita keskiajan pyhimyspatsasperinteestä. Yksi parhaiten taiteilijan teoksista mieleeni on jäänyt hänen tekstiiliveistämänsä Tuskien mies II. Siinä missä kristillinen perinne on täynnä voimaa, uhoa ja miehistä menoa, Kristus esitetään miehen ja naisen sukupuolen tunnuksella omaavana. Raamatun Jeesus näyttäytyy persoonana, joka ylittää perinteiset stereotyyppiset sukupuolirajat. Minua on aina puhutellut se tapa, jolla Jeesus — välillä provosoiden ja välillä runsaalla välittämällä — lähestyy aikansa ilmiöitä. Sellaisia ilmiöitä, joissa pyritään sysäämään toisia marginaaliin tai toisarvoisiksi. Tämä teos ravistelee mielestäni aiheellisesti miehisen jatkumon välttämättömyyden vaatimusta tai patriarkalismia kirkollisissa perinteissä ja valtapajoilla näin taantumaan taipuneen tasa-arvon aikaan.

Uskonossa, niin kuin kaikessa olemisessamme, on loppuviimeksi kysymys elämästä ja kuolemasta. Pekka ja Teija Isorättyän teoksessa [Nature Morte](#) (video 2.12.2017) liikutaan Hugo Simbergin maalausten innoittamana kuoleman puutarhassa. Teos täyttää pienen huoneen sairaalakäytöstä poistetulla esineillä ja niistä lähtevillä äänillä. Kulttuurissamme kuoleman ammattilaisille sysätty ihmiselämän loppu on tabu. Yksi taiteen tärkeä tehtävä on mielestäni tavoittaa juuri vaiettuja ja vaikeita asioita, ja toisaalta tunnistaa omasta ajatusmaailmastaan torjuttuja ja varjoon jääviä puolia. En tiedä, ammensinko tiedostamattani iankaikkisuusvirsiensä kauniista ja lohdullisista lyriikoista, mutta kulkiessani Iso-Rättyöiden kuolemanpuutarhassa tunsin kummallista tyyneyttä. Kylmät, käytöstä poistetut ja vähän krouvit sakset ja muut kirurginvälineet ovat pelottavia, mutta toisaalta muodostivat äänten ja liikkeen harmoniaa. Sairauden ja kuoleman edessä vapisemme ja pelkäämme. Toisaalta meille on luvassa hyvää ja kaunista.

Jordanille asti saata.

Näytä luvattua maata.

Kuolon virran poikki kannan,

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS
PL 21, 62101 LAPUA
Puh. (06) 433 5700
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

ARMOSSA AVARASSA
HERÄTTÄJÄJUHLAT
NIVALASSA 5.-7.7.2019

pyyhi kyynel, autuus anna.

Sv 244:6

Viimeisessä teoksessa palaan jälleen luomiseen ja kurkistan samalla iankaikkisuuteen. Taiteilija [Anna Estarriolan](#) (kuva 49/109) teoksessa Emerging Thoughts on 22 grammaa sinistä glitteriä. Valospotti lisää sen kiiltoa. Maasta olemme tulleet ja maaksi meidän pitää jälleen tulla. Kimalteleva kasa muovihippuja edustaa sitä samaa määrää tuhkaa, jota meistä keskimäärin tulee, kun kuoleman kangistama ja kylmennyt ruumiimme on käynyt krematorion kautta. Kuin hiekanjyvänen, on elämämme tämän maailmankaikkeuden kokonaisuudessa, ja silti haluamme kokea sen ainutkertaisena ja merkittävänä. Monissa kulttuureissa ja kaikissa uskonnoissa elämän merkityksen ei ajatella loppuvan sen päättymiseen, vaan merkitys yltää tuolle puolen, liittyy johonkin itseään suurempaan.

Kun syöpää sairastavan ystäväni kanssa juttelimme elämän ja kuoleman asioita ja kävimme läpi hautajaisiin liittyviä toiveita virsivalinnoista tuhkatuksi tulemiseen, mieleeni tuli tämä Estarriolan teos. Ystäväni tomusta piirtyi mielessäni kasa kultahippuja. Tärkeät yhteiset hetket saavat kimaltamaan kaiken sen, mitä koimme, ja mitä ystäväni elämäni antoi. Kun tätä ajattelin, tajusin samalla, että Jumalan armoissa avarassa me kaikki tomumajat olemme täyttä kultaa, täynnä toivon säteitä ja pelastuksen kimallusta.